

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ 'Whether there is any in-ordinate delay ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'No' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. There is no inordinate delay. There may be delay.

SRI T.B. JAYACHANDRA.—There is delay.

MR. SPEAKER.—There is no inordinate delay. When you write your questions you must write your questions properly as to what you want to know. The question is 'whether there is any inordinate delay'. There is no in-ordinate delay.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಬಿ. ಜಯಚಂದ್ರ.—ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಮ್ಯಾಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಯಾವತ್ತು ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಭೂಮಾಪನ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರವರಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಟಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಫೈನಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಕೆಟಗರಿ ಮಾತ್ರ ಪೇಡಿಂಗ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಬಿ. ಜಯಚಂದ್ರ.—ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಕೆಟಗರಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು.—೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಶಾಲವಾದಾಗ ೮೦ ಜನ ಮ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಇದ್ದರು. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಮ್ಯಾಪ್ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆದರೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

### Revenue Derived from Market Cesses

261 SRI A. LAKSHMI SAGAR (Chickpet) & SRI S. R. BOMMAI (Hubli Rural).—Will the Minister of State for Marketing and Muzarai be pleased to state.—

(a) the total revenue derived from Market Cesses during the years 1979-80, 1980-81, 1981-82 upto 31-12-1981 ;

(b) the additional revenue derived there from under natural growth, under enhanced tax, and due to inflation ?

SRI SUDHEENDRA RAO KASABE (Minister of State for Marketing and Muzrai).—

(a) Total revenue derived yearwise from Market Fees is as follows.—

1979-80	...	Rs. 7,41,77,705
1980-81	...	Rs. 8,55,75,679
1981-82	...	Rs. 7,67,57,520

(upto 31-12-1981).

(b) It is not possible to quantify the contribution of each of the factors mentioned in the question to the total increase in revenue achieved from year to year. However, additional revenue earned during the years 1980-81 and 1981-82 is as follows.—

1980-81	...	Rs. 114 lakhs
1981-82	...	Rs. 126 lakhs

(upto 31-12-1981).

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೦-೮೧ ನೇ ಇಸವಿ ಗಿಂತ ೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಏನು?

ಶ್ರೀ ಸುದೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ, ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ರವರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು; ನಾವು ೩೧-೧೨-೧೯೮೧ ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೩೧-೧೨-೧೯೮೧ ರವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸುದೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—೯ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆ, ಪ್ರೈಸೆಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇನ್‌ಕಂ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ; ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕನಿಷ್ಠ ೧೪-೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಸುದೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀಸ್ ಮಾತ್ರ ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೈಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೭-೭೮ ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೈತರಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ರೇಡರ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಪುನಃ ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದುದನ್ನು ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದವು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರನೂರು ಜನ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೈಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಂದ ಏನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇತ್ತು ಅದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇತ್ತು. ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೈತರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ರೇಡರ್‌ನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು

ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಅಂದರೆ ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಇದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರೋತ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸೆಸ್ ಕೂಡ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸೆಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ೬-೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ರೇಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ರೇಟ್ ಸುಮಾರು ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—೧೯೮೧ ರಿಂದ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಕಂಡ್ರೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೆಸ್ ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್‌ಕಮ್ ಇತ್ತು. ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ೧೬ನೇ ಮೇ ೧೯೮೨ ರಲ್ಲಿ ಭಾರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಸಾನ್ ರ್ಯಾಲಿ ಆದಾಗ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದೇ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಿನಿಟ್ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನವಿಗಳು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು.

#### ಮನವಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜುಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಗವನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವತ್ತು ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜುಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನ ಖಾತೆಯ ಮತ್ತು ತೋಟ ಖಾತೆಯ ಪದವೀಧರರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕಬ್ಬನ್‌ಹಾರ್ವರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಗ ಸರಿಯಾದ ವೇತನ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಆವತ್ತಿನಿಂದ ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇತನ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.